

arallegim

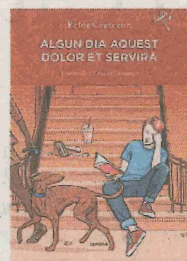
La vida confusa de James Sveck

JOAQUIM ARMENGOL

La il·lustració que du la portada del llibre de Peter Cameron (P o m p t o n Plains, Nova Jersey, 1959) *Algun dia aquest dolor et servirà* sembla indicar que la novel·la vagi destinada a un tipus de lector més aviat adolescent, però els que llegeixen una mica ja saben que la lectura no té edat i que, en tot cas, el fet que l'aposta literària sigui menor o major d'edat no depèn pas dels anys que tingui el lector, sinó del valor literari del llibre. Aquesta mania dels editors a subestimar la intel·ligència del lector s'afegeix a la cosmètica del màrqueting que s'apressa a endinyar-nos a la portada una faixa llampant amb frases tan fantioses com aquestes: "Deliciosament vital des de la primera pàgina". (Fals! Us asseguro que les llargues subordinades de les primeres pàgines podrien anul·lar perfectament l'afirmació.) "Un dels grans llibres de tots els temps sobre Nova York". (Fals! És un llibre que passarà al camp de l'oblit com tants altres. I, Nova York? Si fos qualsevol altra ciutat tampoc canviaria res.) "Preciosa, encantadora i divertida. Adorable". (Vejam, de què parlem? Podríem dir el mateix de les nostres filles, parelles o mascotes i tindria el mateix valor parcial i enervant.)

I, tanmateix, no és pas una novel·la dolenta, és una com tantes que arrossega un cert alè que la fa

de bon llegir, perquè el pols literari és ferm i la llengua clara i lleugera, especialment en els diàlegs, que vénen a ser el que té més gràcia literària. Però és una novel·la que, tot i ser honesta, es balanceja en els tòpics americans més gastats sense, però, transcendir-los gens. Així ens trobem un adolescent (James Sveck, de 18 anys) que reflexiona i es rebel·la perdut en ell mateix i en un mar de dubtes. Un ésser incomprès, vulnerable, intel·ligent, anarquista (perquè odia la política), ateu (perquè odia la religió), antisocial (perquè no li agrada la gent de la seva edat); i que té, esclar, uns pares desastrosos i divorciats: l'home és un espècimen de mascle homòfob, descarnadament enlluernat pels diners, arrogant, egòlatra i perifèric; i la mamà és perfectament inepta i amb una història sentimental llastimosa, incapaç de saber què cal fer-ne dels fills ni com tractar-los; també hi ha una germana egoista, llampada i antipàtica que busca un referent paternal en parelles d'edat avançada; com hi ha el contrapès d'una àvia solitària, sàvia i encantadora. I, naturalment, no hi falta un psiquiatre, en aquest cas una dona, patètica i ridícula, que no deixa de ser una paròdia fàcil de l'ofici. I en paral·lel hi transpira la crítica social i psicològica que borreja qüestions com la banalitat i l'estafa en el món de l'art contemporani, la crítica al sistema depredador capitalista i el canibalisme que sorgeix de la pressió social, el

ALGUN DIA AQUEST DOLOR ET SERVIRÀ

PETER CAMERON
SEMBRA / ASTEROIDE
TRAD. EDUARD CASTANYO
222 PÀG. / 14,50 €

PERE TORDERA

perill de les xarxes, la vanitat, la incomunicació i la soledat, la impersonalitat, l'aldarull insofrible de les grans ciutats, la mediocritat impenant al món occidental, etc.

Sembla ser que Peter Cameron escriu sobre la recerca d'un mateix en un món que arrossega fortament l'individu i que li impedeix sentir els propis pensaments o el que sent. Ara bé, ¿aporta res nou o destacable la novel·la? Diria que

no, més enllà de recordar-nos les velles qüestions existencials que implica el fet de viure a través d'aquesta figura adolescent anomenada James Sveck, les respostes a les quals acaben configurant el que serem o no. D'altra banda, hi apareixen dubtes i reflexions inevitables en tota vida que es va fent i creix. No veig cap raó essencial per la qual llegir Cameron si podem llegir Salinger. ♦♦